

CLUB MONTMARTRE

ST. REGNEGADE 19

Købet kom i stand, og alt i lokalet blev revet ud, hvorefter arkitekten Ole Hemmeth blev sat på opgaven med at udnytte lokalets muligheder. På den tid var det nærmest kutyme, at jazzspillestederne var mørke, skumle lokaler med rå vægge, men Dyrup havde fået den exceptionelle idé at blande jazz med billedkunst, så der var noget for både øjne og ører. Han havde allerede kendskab til maleren Jens Nordso, som bl.a. havde tegnet plakater for Club Montmartre. Nordso var medlem af kunstnersammenslutningen 6+2, som bestod af 6 mandlige malere og 2 kvindelige tekstilkunstnere, og Dyrup bestilte alle 8 til at udsmykke lokalet. Foruden Nordso var det Mogens Gylling, Rudi Olsen, Ole Strøygard, Aage Delbanco, Poul Reimer, Karen Nordso og Jette Thyssen. Anders Dyrup indkaldte alle til et møde hos sig selv i Øster Søgade, hvor der skulle brainstormes om, hvad hver enkelt kunne tænke sig at bidrage med til udsmykningen og indretningen af lokalet. Dyrup havde selv nogle idéer til det kunstneriske, og han spurgte derfor

Club Montmartre kom på verdenskortet og åbnede 4. februar 1954 med hele fire orkestre.

hver enkelt, om de ville lave forskellige opgaver, og tilbød dem derpå et vist honorar.

Med hensyn til selve indretningen enedes man om, at Mogens Gylling som den mest jordnære skulle lave en model af lokalet, og herudfra kunne man så snakke om forskellige løsninger.

På et af møderne fremkom Dyrup med det synspunkt, at der efter hans mening var for højt til loftet, hvortil Gylling tilbød at finde på en løsning, som blev med et nedsænket tremmeloft.

I det hele taget gik hele indretningsprocessen gnidningsfrit, da alle kendte hinanden og vidste, hvad hinanden stod for. Inden man gik i gang med de større kunstneriske arbejder, viste man nogle udkast eller mindre modeller til Dyrup, så han kunne godkende forslagene. Da lokalet efter ombygningen endelig stod klar, var det derfor en smal

sag at opstille og hænge de forskellige udsmykninger op på de på forhånd beregnede pladser.

På væggen over baren mod scenen blev der hængt et stort oliemaleri, som Rudi Olsen havde lavet, kubistisk inspireret og med rytme i. Jette Thyssen lavede et billedtæppe, som hun kaldte "Jazz," mens Ole Strøygård stod for et farvestrålende billede på højkant og en pindeskulptur i stål af en fisk. Karen Nordso kom med et vægtæppe, hvor der på et stykke malerlærred var syet små stofstykker med påtrykte fugle. Aage Delbanco indmurede en glasmosaik i en væg ved siden af scenen, og Jens Nordso kom med et relief med guitar og klarinet og en træskulptur, der blev placeret i en niche, hvorimod Poul Reimer aldrig nåede at få lavet sin del af udsmykningen, da han var ude at rejse.

Mogens Gylling lavede en kæmpemæssig node i sort og hvidt, som blev hængt op over baren, og over udgangen blev placeret et uskarpt fotografi af et vækkeur, som han ligeledes hæftede for. Men rummets mest karakteristiske udsmykning var hans maskevæg, der stødte op til scenen. Udsmykningen var inspireret af indfødte afrikanske kunstnere og den estetik, de bruger. Nogle af ansigterne laver trutmund, andre holder sig for øjnene, mens de råber, andre laver basunkinder, mens andre masker forestiller håndflader holdt i forskellige vinkler. Gylling lavede dem først i ler og støbte dem derefter i gipsforme, inden de kom op på væggen. Bagefter spartlede han bagvæggen, til den blev helt glat og kradsede som yderligere variationer forskellige mønstre ind i den mellem maskerne.

Som sagt blev det højloftede lokale gjort hyggeligere med et sænket loft, og belysningen over dansegulvet var med rørformede lamper, mens kegleformede lamper, der var malet sorte indvendig, blev hængt over bordene, så de kun lige oplyste dem. Der var ret mørkt i lokalet om aftenen, når rummet kun var kunstigt oplyst, så oliemalerierne og billedtæpperne kom desværre ikke rigtigt til deres ret, når der endelig var gæster i lokalet. I det store vindue ud mod gaden blev der sat en kæmpe stor fotostat af Count Basie, der med en finger peger hen mod indgangsdøren i porten.

Der blev arbejdet ihærdigt på at gøre lokalerne klar til den planlagte åbning midt i februar 1959, og man nåede det lige. Poul Henningsen besøgte stedet samme sommer og beskriver indretningen således: "Fra den lyse sommernat kommer man ind i et tykt mørke, der efterhånden udvider sig til et vinkelformet lokale med 200 mennesker tæt stående omkring en høj bar eller tæt siddende ved lange bræddeborde – mest øl, tavse ansigter, forbavsende ro, skønt orkestret har pause.

Vægge og lofter er dekoreret abstrakt. Beværterlovens tossedede krav om mindst 3 m til loftet kamoufleres med svævende lægter, vandrette og lodrette, malet indiansk i hvidt og sort. Manglen på

lys glæde en gammel halsstarrig lystekniker. For en gangs skyld er der arbejdet abstrakt med lyset i overensstemmelse med hele rummets stemning. Armaturet er unægtelig opfundet adskillige gange før i denne arkitekttegnede tid, det er et lodret blikrør lidt tykkere end et nedløbsrør. Men et stykke over røret svæver en smuk lakrød firkant hvorpå glødelampen slår sin lysende cirkel oppe mellem loftets tremmer. Om der går noget lys nedad er svært at konstatere i det tætpakkede rum og fordi der med et par meters mellemrum står stearinlys på bordene, hver i sin stump jernrør med en flange til fod. 'Levende lys' det lyder så romantisk og varmer forbandet, men der er også noget simpelt praktisk ved disse ledningsløse små og så tap-pert og durabelt lysende flammer.

Ingen projektør på orkestret, lige det omvendte af show. På flyglet står tre glas øl og en stærkt nedsmeltet lysestump. Konservesdåserne i loftet uden låg og bund må alligevel ha giet noget lys nedad, for nu slukkes de. Man skimter orkestrets tre hvide skjorter, men det eneste der lyser er saxofonens messing, bassistens cigaret og en svagt blå halvmåne omkring en lille fuldmåne. Det tar tid at regne ud hvor den kommer fra, men det er lamperne i forstærkeranlægget til mikrofonen der gir den tilfældige effekt på væggen gennem kassens perforerede bagplade. Endnu engang får man bekræftet det paradoks, at jo svagere lys des rigere lysvirkninger, des mere at se på."⁵

Poul Henningsen skitserede sin oplevelse af Oscar Pettiford ved de levende lys.